

‘અરૂપી’ની શક્તિ અનંત,
આત્મા, તત્ત્વોને હૈયે વસંત;
વીતરાગી સૌ ભાગીદાર,
ધંધો કરીએ ધમધોકાર.
નાટક કરીએ ગજબ નવીન,
શ્રોતા-વક્તા તમાશાબીન;
બહુરૂપી ને તરગાળો,
બીજો ભાગિયો ‘પરમાણુ’ઓ.
પ્રશ્ન થયો, હવે ક્યાં ભજવું ?
પ્રેક્ષક-ગૃહ વિણ ક્યાં હું વસું ?
લખલૂટ મારી સાહેબી,
ત્રીજો ભાગિયો ‘અવકાશી’.
‘પ્રમુખ’ કલમ અંકો લખતી,
નાટક ભજવો ત્રિકાળી;
‘સાંયોગિક પુરાવો’ ધરું,
ચોથો ભાગિયો ‘કાળ-અણુ’.
નાટકમાં હોય અનેક રસ,
ભાંગફોડ, અટકણ, તડજોડ;
દોડાદોડી કંઈ કંઈ વૃત્તિ,
પંચમ ભાગિયો ‘તત્ત્વ-ગતિ’.
પણ નાટકમાં ચાલે નહીં,
એક જ રસની પ્રવૃત્તિ;
ગંભીરતા પણ હોવી ઘટે,
છટ્ટો ભાગિયો ‘સ્થિતિ-સ્થગિત’.
મન, માયા, આસક્તિ ગૂઢ,
વેશ ભૂલ્યો નાટકિયો મૂઢ;
વિષધર ડંખી મૂર્તકર,
જ્ઞાનાકારી ક્ષેત્રાકાર.

કલાકારનો અદ્ભુત વેષ,
 તલ્લીન થઈ ઓ મોહાવેશ;
 નાટક-કર્તા અહમ્-ધારી,
 કેમ ટકે ત્યાં ભાગીદારી ?
 નાદારી બૂરો આઘાત,
 તેથી બૂરો વિશ્વાસઘાત;
 વીતરાગી સંગ પ્રપંચ અથાગ,
 કરશે કરામતી પ્રત્યાઘાત.
 ભાગીદારોમાં વિખવાદ,
 ‘પ્રમુખ’ વિણ કોને ફરિયાદ ?
 સત્તાધીશને અરજ કરે,
 કરો ફેંસલો અંતર દહે.
 સમર્થ કાળનું વહીવટપણું,
 લજવશે આત્મા જાણ્યું ન હતું;
 નિમકહરામી બેવફાઈ,
 ન ચાલે ‘ટિકિટ’ વપરાઈ.
 અચૂક અંત છે, ના ટકે,
 નાટક-ચેતક ‘ચેત’ કહે;
 ગમે તે પાઠ ભજવી જાય,
 નાટકિયો ખુદ ના રંગાય.
 સંસારી નાટકમાં તેમ,
 આત્માર્થીએ વર્તવું એમ;
 દૂધમાં પાણી ઊલઝે જેમ,
 પરમહંસનું સૂલઝે ક્ષેમ.